Ner 109. ROK 1838. PONIEDZIAŁEK 14 MAJA.

Pismo to wychodzi codziennie oprocz niedzieli i swiąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiace złp. 10 miesięczne złp. 4.

IMIONA RZYMSKIE
Jutro Zofii i 3 Córek

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Strzeżysława.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzien godzina	Barometr do 0° R. red. w miarze Paryzkiey	stopnie ciepła podług Reaumora	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery.	Zjawiska napowietrzne i rozne uwagi.
6	27" 2.''' 832	† 0°, 6	1." 48	Pn. zachodni słaby	Pochmurno	
12 2	5, 187	† 5 2	0, 73	Wpn. Wschodni słaby	"	
10	7, 426	† 2, 14	1, 49	Wschodni słaby	"	
2	5, 121	† 9, 2	o, 84	WPn Wschodni słaby	Pogoda	
13 10	5, 062	† 9, 0	o, 80	Zpł. zachonid słaby	Pogoda z Chmurami	
6	5, 487	† 10, 4	o, 76	Pł. Zachodni słaby	"	

Część Urzędowa.

Nro 2364.

OBWIESZCZENIE.

WYDZIAŁ DOCHODÓW PUBLICZNYCH I SKARBU W SENACIE RZĄDZĄCYM

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Gdy ogłossona przez pisma publiczne a szczególniej przez Dziennik Rządowy N. 29 30 na dzień 7 b. m. i r. licytacya dzierżawy poboru konsumcyjnego żydowskiego w całym obwodzie Chrzanowskim skutku nieodniosła, przeto do odbycia takowéj w biórze Wydziału Dochodów Publicznych nowy termin na dzień 22 b. m. godzinę 10 z rana przeznaczonym zostaje, główniejszemi warunkami téj dzierżawy są, opłata w kwartalnych ratach czynszu rocznego do summy złp. 8304 zniżonego, od któréj to summy rozpocznie się licytacya *in plus*, złożenie *vadium* przed licytacyą w kwocie złp. 830 gr. 12 i złożenie kaucyi odpowiadającéj dwóchmiesięcznéj kwocie czynszu; inne zaś warunki konkurentom udzielonemi być mogą do odczytania w kancellaryi Wydziału Dochodów Publicznych w godzinach przedpołudniowych.

Kraków dnia 11 maja 1838 r.

W. WOLFF.

(2r.) *Nowakowski* Sekr.

Nro 2267.

OBWIESZCZENIE.

WYDZIAŁ DOCHODÓW PUBLICZNYCH I SKARBU W SENACIE RZĄDZĄCYM

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu.

Na zasadzie rozporządzenia Senatu Rządzącego z dnia 25 kwietnia r. b. N. 1960 D. G., podaje do wiadomości publicznéj, iż w dniu 19 maja r. b. o godzinie 10 z rana odbędzie się w biórze Wydziału Dochodów Publicznych i Skarbu licytacya stanowcza na

wypuszczenie w dzierżawę wieczystą (erbpacht) młyna Dolny zwanego z gruntami w wsi Bienczycach położonego; chęć licytowania mający, mogą się każdego czasu dowiedzieć w kommissyi włościańskiéj, o cenie pierwszego wywołania téj licytacyi i o dalszych onéj warunkach.

Kraków dnia 11 maja 1838 r.

X. Bystrzonowski.

(2r.) *Nowakowski* Sekr.

Część Polityczna.

— *Kraków* —

Niedawno *Kuryer Warszawski*, zapowiedział, że dnia 10 maja będzie tak mroźno, że woda pozamarza. — Przepowiedzenie to ziściło się przynejmniéj u nas w Krakowie niemal co do litery; — poranek dnia 10 był rzeczywiście mroźny,—pochmurny,—ze śniegiem; a nazajutrz z rana dnia 11,— woda pozamarzała na ulicach i w naczyniach drewnianych.

Wczoraj w wielkim teatrze, Pan Urban Walter, pierwszy atleta i gimnastyk, dał widowisko. — Publiczność, mniemając, że po widzeniu Pana Rappo, trudno coś godnego zastanowienia w podobnym rodzaju zobaczyć,— zebrała się bardzo nieliczną; — i téj nawet tak małéj liczby oczekiwania, zaczynały być wątpliwe, i dwuznaczne;— kiedy naraz, w kilka chwil po podniesieniu zasłony, po trzech lub czterech poruszeniach Pana Walter, runęły najbukliwsze oklaski, i prawie za każdym poruszeniem tego, dotąd tu niewidzianego z takim talentem gimnastyka, ponawiane, trwały do samego końca.—Pan Walter łączy w sobie dwa znane dziś talenta po wszystkich teatrach zagranicą — z których słyną PP. Rappo i Klischnig. — Pierwszemu wniczém nieustępuje — a w robieniu młynka na żelaznym cylindrze, jest nieporównanym; — drugiego zaś niesłychanie przewyższa, zwłaszcza gdy naśladuje żabę. — Dziś widowisko to, za pewne będzie liczne. *S. W .Z.*

— *Warszawa* 6 *Maja.* —

Wypis z protokółu sekretaryatu Królestwa Polskiego.

Z Bożéj Łaski

MY MIKOŁAJ Iszy

Cesarz Wszech Rossyi król Polski.

etc. etc. etc.

Dla ułatwienia pieniężnych między poddanemi naszego Królestwa Polskiego stosunków i podania im sposobności rychlejszego ukończenia wzajemnych między niemi rozpłat, ustanowioném zostało w r. 1825 z woli ukochanego brata naszego, wiekopomnéj pamięci Cesarza i Króla Alexandra I., kredytowe ziemskie towarzystwo. Instytucya ta, w ciągu dotychczasowego istnienia swojego, znakomite i 12 letniem doświadczeniem stwierdzone przyniosła korzyści. Ułatwiając z jednéj strony spłacenie długów, własność ziemską obciążających, przyczyniła się z drugiéj do ożywienia krajowego przemysłu i ustalenia ogólnego kredytu. Nieszczęsne atoli wypadki 1830 roku, zatamowały dla wielu z właścicieli ziemskich, możność przystąpienia do towarzystwa w terminie, prawem z dnia 1 (13) czerwca zakreślonym. Pragnąc i ich przypuścić do uczesnictwa dobrodziejstw ztąd wypływających i zarazem nadać samejże instytucyi kredytowéj większą działalność przez zapełnienie, chociażby z niejaką ze strony rządu ofiarą usuniętych z obiegu, skutkiem stopniowego umorzenia pierwotnych pożyczek i wartości; poleciliśmy w r. 1836, na wstawienie się naszego Namiestnika w Królestwie, zająć się za wzpólną z bankiem naradą, ułożeniem projektu wypuszczenia nowych listów zastawnych, z tym wszakże warunkiem, aby zasadnicza towarzystwa ustawa, w niczém nadwerężoną nie była. Wypracowany projekt do prawa w powyższym przedmiocie, po należytém onego przez władze towarzystwa i przez dyrektora głównego kommissyi rządowéj przychodów i skarbu roztrząśnieniu, wniesionym był z kolei pod rozwagę rady admi-

nistracyjnéj i rady stanu Królestwa.—Uznawszy następnie, że projekt wspomniony w tym kształcie, w jakim nam przez radę państwa w departamencie do spraw Królestwa Polskiego przedstawionym ostatecznie został, zachowuje w nienadwerężonéj mocy prawa posiadaczy dawnych listów zastawnych i w przekonaniu, że zamierzone rozszerzenie zakresu działań towarzystwa, tém skuteczniéj zagładzi ślady klęsk, jakie kraj ten spotkały. Znaleźliśmy stósownem, w mowie będący projekt zamienić w prawo i skutkiem tego mieć chcemy, aby toż prawo, po umieszczeniu w dzienniku praw, przywiedzione było przez wszystkich dyrektorów głównych w kommissyach rządowych prezydujących, szczególniéj zaś przez dyrektora głównego kommissyi rządowéj przychodów i skarbu, oraz władze towarzystwa kredytowego, w niezwłoczne wykonanie.

Dan w Petersburgu, dnia 9 (21) kwietnia 1838 roku Mikołaj. — Przez Cesarza i Króla, minister sekretarz stanu Stefan hr. *Grabowski.*

— *Lwów.* —

Wielki tydzień był i w roku bieżącym czynami dobroczynności odznaczony. Niektóre z dam tutejszych, mianowicie JWW. hr. Ożarowska, hrabina Kasselstatt, hrabina Łosiowa, hrabina Fredrowa, pani Szumlaska i pani Bochdanowa, zbierały osobiście składki na korzyść cierpiącéj ludzkości, przez co summę 7160 złp. uzyskano. Niedawno przed tém, to jest pierwszéj niedzieli postu, na zgromadzeniu wiecsornem w domu jego excel. pana gubernialnego prezydenta JW. barona Krieg de Hochfelden, z odbytéj w tym dniu loteryi fantowéj, zebrano na wsparcie ubogich po domach i zakładów dobroczynności summę 5230 złp.

Dnia 25 b. m. w teatrze Lwow. dano przez amatorów muzyki koncert, dla wsprcia nieszczęśliwionych wylewem wisły w Galicyi.

— *Z Wiédnia* 8 *Kwietnia.* —

Dwaj artyści, których Lombardya z dumą pomiędzy swoich policza, Marchesi rzeźbiarz Gracyi i Manfrodini sławny odlewacz z kruszczu koni na *Arco della Pace*, nanowo uznani zostali w swoim i zagranicami Włoch słynnym umnicznym talencie, następującem zaszczytném poleceniem: Gdy błogosławionej pamięci cesarz Franciszek w powrocie z Włoch roku 1825 Styryę odwiedził, mieszkańcy miasta Gradcu przygotowali dlań świetne przyjęcie, którego wszakże J. C. K. M. nie przyjął, nie chcąc rzeczone miasto na wydatki wystawić. Natomiast umyślili Gradczanie, za pomocą dobrowolnie na cel ten złożonej summy, kazać zrobić popiersie cesarza, i takowe wystawić na wybranym umyślnie do tego placu Franciszka, którego położenie stolica Styryi właśnie także w onym czasie winna była starannéj czynności ówczasowego tamtejszego gubernatora hrabię Hartig, zajmującego obecnie takąż posadę w Lombardyi. Cesarz projektowi temu powstałemu za danym przez gubernatora hrabi Hartig popędem udzielił najłaskawszego przyzwolenia i już ku tegoż wykonaniu zrobione były dwa modele, które wszakże najwyższego przyzwolenia nie były otrzymały, gdy dla śmierci wiekopomnéj pamięci cesarza Franciszka, stany xięztwa Styryjskiego prosiły obecnie panującego monarchy o pozwolenie, by mogły przyczynić się do będącego w mowie przedsiewzięcia, dla wzniesienia okazałego pamięci zmarłego cesarza odpowiedniejszego pomniku, stósowniejszego do obrębu placu, na którym ma być wystawiony. Stany uzyskawszy na to najwyższe pozwolenia poruczyły teraz wyż wspomnionym lombardzkim artystom, wykonanie tego pomnika, mającego przedstawiać posąg cesarza z bronzu. Tym końcem za pośrednictwem obecnego gubernatora Styryi, hrabi Wickenburg, profesor Marchesi otrzymał polecenie według przedłożonego przezeń rysunku, wykonać

model posągu wiekopomnéj pamięci monarchy. Posąg ten olbrzymiego wymiaru, wyobrażać będzie postać cesarza, ozdobionego orderem złotego runa, jak on symbolami potęgi i sprawiedliwości otoczony, dawcą pokoju pojawia się światu, jako szlachetny, dzielny i stały w postanowieniach monarcha.

— Poznań. —

W tutejszéj prowincyi w z. miesiącu, mimo zmiany powietrza, stan zdrowia między ludźmi był dość pomyślny. 12 mniéj znacznych pożarów w ciągu marca w obwodzie Rejencyi Poznań. 17 domów zniszczyło. Chociaż z przyczyny pomarznięcia ziemiaków, wielka pod względem utrzymania się klass biednych powztała obawa, dzięki opatrzności, niepotrzeba się jednak lękać nadzwyczajnéj nędzy a Rejencya Król. już obmyśliła sposoby zarobku dla pospólstwa. Liczba tych co potonęli, dość znaczna, nie jednego szlachetni ludzie z własnem życia niebezpieczeństwem ocalili. W Pleszewie kobieta, która się była powiesiła, przez roztropne środki przez piekarza Fitzner natychmiast użyte, ocaloną została. W Kościanie obywatelstwo miasta Dr. Stenelli, fizykowi powiatowemu, z powodu okazanéj przez niego gorliwości w leczeniu osób cholerą dotkniętych, prawo obywatelstwa honorowego nadało. Liczba zbrodni dość znaczna; w Międzyrzeczu okradziono kościół katolicki; niadaleko od Koźmina łotr własną 2-letnią córeczkę zabił na gościńcu, aby się jéj pozbyć; ohydny morderca czeka zasłużonéj kary. Wydarzyło się prócz tego dzieciobójstwo i inne zabójstwo. 6 osób powiesiło się, 12 innym sposobem zgineło, a między temi dziecko w płomieniach komina. W skutek nieumiarkowanego użycia wódki 2 osoby ducha wyzionęły; 2 nieznajome trupy rzeka Warta na brzeg wyrzuciła, a jedną ozobę znaleziono zmarzłą na drodze. Na nieszczęście i w tym roku w borach Kościańskiego powiatu mnóstwo znowu ukazuje się poczwarek gąsienic sosnowych; chwycono się już wszelkich sposobów dla ich wytępienia.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 12 do dnia 14 Maja.

Łabowski Łukasz, Nowakowski Jakób, Maciński Piotr, Grabowski Kaźmierz, Korczyński Wincenty, z Polski: — Olszewski, Bobrowski Włodzimierz, Dąbska ob., Walter Urban, Aniel Piotr, Zubrzycki Józef, Riedel Bonawentura, z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Zieliński Alexander, Politalska Emilia, Trejtler Ignacy, Remiszewski Piotr, do Polski; — Bejstejner Elżbieta, Rogawska ob., Żuławski, Konarska Katarzyna, Filaczyński, Zdanowska Julia, do Galicyi.
